

longū videtur cui mille anni dies vn^o est: vel tres hore vigilie. Sz tu si nō habueris tolerantia: tardū tibi erit: z cū tibi tardum erit deflexeris ab eo: z eris similis illis qui in heremo fatigati sunt: z festinauerūt a deo petere delicias quas illis in patria reserua bat: z cum nō darentur delicie in itinere q̄ bus forte corrūperentur murmurauerunt aduersus deū: z redierunt corde in egyptum vnde corpe erant separati: corde redierunt. Noli ergo tu sic: noli sic: time verbū dñi dicētis: Ademēto vxoris Loth. Et ipa in via iā liberata de sodomis retro respexit. Ubi respexit: ibi remāsit: facta est statua salis vt p̄diat te. Exēplo em̄ tibi data ē: vt tu cor habeas: non remaneas fatū in via. Attēde remanentē z trāsit: attēde respicientē retro: z tu in anteriora extētus esto sicut Paulus. Quid ē nō respicere retro: Que retro oblitus inq̄t. Jō sequeris vocat^o ad supernā palmā: de q̄ postea glouer: qz idē Ap̄lus dicit: Superest mihi corona iusticie quā mihi reddet dñs i illo die iust^o iudex.

Explicit Tract. de ps. LXX.

Incipit Tract. de ps. LXX.

Sermo p̄mus: de p̄ma pte psalmi.

In omnib^o scripturis sanctis gratia dei que liberat nos: cōmendat se nobis: vt cōmendatos habeat nos. Hoc in isto psalmo cantatur: de quo cū vestra caritate loqui suscepimus. Aderit dñs vt sic ea corde p̄cipiā quō dignum est: z sic ea p̄mā quō expedit vob. Multū em̄ mouet dei amor z timor. Timor dei qz iustus est: amor qz misericors est. Quis. n. ei diceret qd fecisti si dānaret iustū: Quāta ergo misericōdia eius vt iustificet iniustum: Ex hoc plectū nobis z Ap̄tolū audiui mus eandē maxie gratiā cōmendantē: de cui^o cōmendatiōe habebat iudeos inimicos: velut d̄ lra legl p̄sumētes: et tāq̄ iusticiā suā diligentes atq̄ iactantes: de quib^o dicit: Testimoniū phibeo illis: qz zelū dei habent: sed nō fm̄ scientiā. Et tanq̄ ei diceretur: quid est em̄ habere zelum dei fm̄ scientiā: subiecit p̄tinuo. Ignorātes enim dei iusticiā z suā volentes p̄stituere: iusticie dei nō sunt subiecti. Gloriātes inq̄t tanq̄ de operib^o excludunt a se gratiā: z tanq̄ d̄ sanitate sua falsa p̄sumētes: respuunt medicinā. Cōtra tales em̄ z domin^o dixerat: Nō veni vocare iustos: sed peccatores in penitentiā: nō est opus sanis medic^o: s̄ male habētibus. Hec est ergo tota sciētia ma

gna hominis: scire quia ipse p se nihil est: z qm̄ quicquid est a deo est z p̄pter deū est. Quid em̄ habes inq̄t qd nō accepisti: Si aut accepisti qd gloriaris quasi nō accepis: Hāc gratiā q̄ cōmendat Ap̄lus: hinc h̄re meruit inimicos iudeos: de lra legis z d̄ sua iusticia gloriātes. Hāc q̄ cōmendās in lectione q̄ lecta est sic ait: Ego em̄ suz minim^o ap̄loz q̄ nō sum dignus vocari ap̄lus: qz p̄secutus sū ecclesiā dei: sed ideo inq̄t misericordiā p̄secutus sum: qz ignorans feci in incredulitate. Beinde paulopost. Fidelis sermo est inquit: z omni acceptōe dignus: qz christus Iesus venit in hūc mundū peccatores saluos facere: quoz p̄mus ego sū. Nūquid ante illū nō erāt pctōres: Quid est q̄ prim^o ego: Antecedēs omnes nō tpe: sed malignitate. Sed iō inq̄t misericōdiam cōsecut^o sum: vt in me ofideret christ^o Iesus omnē longanimitatē ad informationē eorū qui credituri sunt illi in vitā eternam: id est vnusquisq̄ pctōr z iniqu^o iam de se de sperās: iam habens quasi gladiatorū anīmū: vt iō faciat q̄cquid vult: qz necessariō dānādus ē: respiciat tñ ad ap̄m Paulū: cui tanta crudelitas: tantaq̄ malicia a deo donata ē: z nō de se despādo puertat ad deum. Hāc q̄ gratiā cōmendat nobis deus: z i isto psalmo: Intueamur illū: z videam^o an ita sit: an forte ego alit̄ suspicer. Etenim arbitroz hūc eū h̄re affectū: z hoc oibus p̄ se suis syllabis resonare: id ē hoc nobis cōmendare gr̄az dei gratiā q̄ nos liberat in dignos: nō p̄t nos s̄ p̄pter se: vt etiā si nō hoc dicerē: neq̄ hoc p̄locut^o eēm: qlibet me diocris cordis homo attēte audiēs verba eiusdē psalmi sapet hoc: z forte ipis v̄bis si aliud habebat i corde mutaret: z fieret qd hic sonat. Quid est hoc: Est tota spes nostra in deo sit: nihilq̄ in nobis tanq̄ de nostris virib^o p̄sumamus: ne n̄m faciētes qd ab illo ē: z qd accepimus amittam^o. **T**itulus q̄ psalmi hui^o: vt solet titul^o psalmi: indicans in limine quid agatur in domo. **I**psi David filioz Jonadab: z eoz q̄ primi captiui ducti sūt. Jonadab hō fuit qdā: cōmēdat nob ex p̄phetia Ieremie: q̄ filiis suis p̄cepit vt vinū n̄ biberēt: neq̄ in domibus residerēt: s̄ in tabernaculis habitaret. P̄ceptū aut patris filij tenuerūt z seruauerūt: z ex hoc bñdici a dño meruerūt. Bñs hoc nō preceperat: s̄ pater ipsorū. Sic aut hoc acceperūt tanq̄ p̄ceptū a dño deo suo: qz z si dñs n̄ p̄cepit

vt nō biberēt vinū : z in tabernaculis habitarent: precepat tñ dñs vt filij patri obedi-
rent. In ea ergo re sola fili⁹ nō debet obedi-
re patri suo: si aliquid pater ipius iusserit
cōtra dñm deū ipsi⁹. Neq; em̄ debet irasci
pater qñ sic ei pponit deus. Ubi autē hoc
iubet pater qđ ptra dñm nō sit: sic audien-
dus quō dñs: qz obedire patri iussit deus.
Benedixit ḡ deus filios Jonadab ppter
obediētiā: eosq; obiecit inobedienti p̄plo
suo exprobrans: qz cū filij Jonadab obe-
diētes essent patri suo: illi nō obedirēt deo
suo. Cū autē ageret ista Hieremias: id age-
bat cū p̄plo israel: vt pararet se ad captiui-
tatē ducēdos se esse in babiloniā: z nō re-
sisterent volūtati dei: nec speraret aliud: ni-
si qz futuri essent captiui. Videtur ḡ inde
colorat⁹ titulus hui⁹ psalmi: vt cū dixisset
filioꝝ Jonadab subijceret: z eorū qui p̄mi
captiui ducti sunt: nō qz filij Jonadab ca-
ptiui ducti sūt: sed qz illis qui captiui du-
cēdi erāt oppositi sunt filij Jonadab: qz pa-
tri obediētes erāt: vt itelligerēt illi p̄pterea
se fieri captiuos: qz deo obediētes nō fue-
rūt. Accedit etiā qz Jonadab interpretatur
dñi spontaneus. Quid est hoc dñi sponta-
ne⁹: Deo volūtate libenter seruiēs. Quid
est dñi spōtaneus? In me sūt deus vota q̄
reddā laudes tibi. Quid est dñi spōtane⁹?
Volūtate sacrificabo tibi. Si em̄ discipli-
na apostolica seruū monet: vt homini dño
suo: nō tanq; ex necessitate sed ex volūtate
seruiat: z libenter seruiēdo se in corde libe-
rū faciat: quātomagis deo tota z plena et
libēti volūtate seruiendū est: qui videt ip-
sam volūtate tuā: Nā si seru⁹ tibi n̄ ex aīo
seruiat: manus ei⁹: faciē ei⁹: p̄sentia ei⁹ po-
tes videre: cor eius nō potes: z tñ ait illis
Apl⁹: Nō ad oculū seruiētes. Et qđ est
nō ad oculum: Quid em̄: Usur⁹ est dñs
meus quō illi seruiā: vt dicas mihi: nō ad
oculum seruiētes. Adiecit: sed quasi ser-
ui christi. Bñs homo nō videt: sed domi-
nus christ⁹ videt. Ex animo inquit: cū bo-
na volūtate. Nō qz filij Jonadab captiui
ducti sunt: talis fuit Jonadab: id est hoc
nomē ipius interpretatur. Qui sunt ergo q̄
p̄mi captiui ducti sunt: ducti sunt filij isra-
el captiui p̄mi z secūdi z tertij. Sed p̄ his
psalm⁹ aut de his psalmus qui p̄mo ducti
sunt: hoc nō sonat. idē ipse psalm⁹ discus-
sus: p̄scrutatus: interrogatus oibus versu-
bus suis: aliud tibi dicit nō de illis se loqui
qui hoīes nescio: qui nescio qñ irruentib⁹

hostibus in babiloniā captiui ducti sūt ex
hierusalē. Sed quid dicit psalmus: Quid
nisi qđ audistis ab Apl⁹: Cōmendat nob
gratiā dei: cōmendat nobis: qz nos p̄ nos-
metipos nihil sumus: cōmendat nobis: qz
quicqđ sumus illi⁹ misericōdia sumus. Quic-
qđ autē ex nobis sumus mali sum⁹. Quare
ḡ captiui: z quare vocē captiuitatis cōmē-
datur ipsa gratia liberatoris: aperit ipse di-
cit Apl⁹. Cōdelector legi dei fm̄ interio-
rem hōiem: ideo autē aliā legē in mēbr̄ me-
is repugnantē legi mētis mee: z captiuum
me ducentē in legē peccati: q̄ est in mēbris
meis. Ecce habes duci captiuus. Quid ḡ
p̄mēdat ipse psalm⁹: Quid seq̄t: tibi Apl⁹:
Infelix ego homo: quis me liberabit d̄ cor-
pore mortū hui⁹: Gratia dei p̄ Iesum chri-
stū dñm nostrū. Quare ḡ p̄mi: Nā dictū
est quare captiui. Quantū arbitror z hoc
elucet: qm̄ in cōparatiōe filioꝝ Jonadab:
omnis inobediētia culpata ē. P̄ter inobe-
diētiā autē captiui facti sum⁹: qz ipse Adā
nō obediēdo peccauit. Victū est ab eodē
Apl⁹: qđ z verū est: qz omnes in Adā mo-
riūtur z in quo omnes peccauerūt. Aderto
z p̄mi ducti sunt captiui: qz p̄mus homo d̄
terra terren⁹: secūdus homo d̄ celo celest⁹:
qualis terren⁹ tales z terreni: qualis cele-
stis tales z celestes. Sicut portauim⁹ ima-
ginē terreni portem⁹ z imaginē eius qui de
celo ē. P̄mus homo captiuos nos fecit:
secūdus homo nos de captiuitate libera-
uit. Sicut em̄ in Adā omnes moriūtur: sic
z in xpo oēs viuificabunt. S; in Adā oēs
moriunt̄ p̄ carnis natiuitatē: in christo libe-
rantur p̄ cordis fidē. Nō erat in potestate
tua: vt nō nasceret̄ ex Adam: est in ptate
tua vt credas in christū. Quātumcunq; ḡ
ad primū hoīem ptinere volueris: ad cap-
tiuitatē ptinebis. Et qđ est ptinere volue-
ris: aut qđ est ptinebis: Jam ptines excla-
ma. Quis me liberabit de corpore mortū hu-
ius: Audiam⁹ ḡ istū hoc exclamantē.

Expositio prime partis.

D **o** **l** **u** **s** **i** **n** **t** **e** **s** **p** **e** **r** **a** **v** **i** **d** **n** **e** **n** **o** **n**
o **f** **u** **d** **a** **r** **i** **n** **e** **t** **e** **r** **n** **u** **m** **:** Jam p̄su-
sus sum vel nō in eternū. Quomō-
em̄ nō es p̄susus cui dicitur: quē fructū ha-
buis in his in quibus nunc erubescatis?
Quid ergo fiet: ne cōfundamur in eternū?
Accedite ad eū z illuminamini: z vult⁹ ve-
stri nō erubescēt. Confusi estis in Adā: re-
cedite ab Adā: accedite ad christū: z iam
nō p̄fundemini. In te sp̄raui dñe nō p̄su-

Alia lra
t nō habet
t In te dñe
sp̄raui.

dar in eternū. Si in me confundor: in te nō confundar in eternum. **In tua iusticia erue me et exime me.** Non in mea: s; in tua. Si enī in mea: ero ex ill' de qbus ille ait. Ignorātes dei iusticiā: et suā iusticiam volētes p̄stituere: iusticie dei nō sunt subiecti. Ergo in tua iusticia: nō in mea. Quia mea qd p̄cessit: Iniquitas. Et cū ero iustus tua iusticia erit: qz iusticia mihi abs te data iustus ero: et sic erit mea vt tua sit: id est abs te mihi data. In eum enī credo qui iustificat impiū: vt deputet fides mea ad iusticiā. Erat ergo et sic iusticia mea: non tamen tanq̄ ppria mea: nō tanq̄ a me ipso mihi data: sicut putabāt illi q sup lram gloriabant: et grām respuebāt. Nam dictū est in illo loco. **Judica me domine sicut iusticiā meā.** Lerte nō gloriabatur i sua iusticia: sed reuoca te ad ap̄lin: **Quid enī habes qd nō accepisti?** Et sic dic iusticiā tuā: vt memineris qd accepisti eas: et non eā inuideas accipientib'. Nam et ille phariseus tāq̄ a deo accepisse se dicebat: **Gras tibi qz non sum sicut ceteri hoies: gratias tibi bñ: qz nō sum sicut ceteri hoies.** Quare? Inde enī te delectat: qz bonus es qd alter mal' est. **Beniqz quid addidit: Inuisti: raptores: adulteri: sicut et publicanus iste.** Hoc iam non est exultare s; insultare. Ille aut captiuus nec oculos ad celū audebat leuare: s; p̄cutiebat pectus suū dicēs: **Bñe ppitius esto mihi peccatori.** Parū itaqz est vt illd qd in te est bonū agnoscas qd a deo sit: ni si etiam inde nō te extollas sup illū q dum non habet: q fortasse cū accepit transiet te. **Quē enī erat Saulus Stephāi lapidator: q̄ multi erant christiani quorū erat ille p̄secutor: tamen qñ p̄uersus est omēs q se p̄cesserant sup auit.** Ergo dic deo qd audis in psalmo. **In te dñe speraui nō confundar in eternū: in tua iusticia nō in mea erue me et exime me.** **Inclina ad me aurem tuā.** Et h̄ confessio est hūilitatis. Qui dicit inclina ad me: cōfitef qz iacet tāq̄ eger p̄stratus medico stāti. **Beniqz vide quia eger loquit: Inclina ad me aurem tuam. Et saluū me fac. Esto mihi i deus p̄tectoze.** Nō ad me iacula inimici pueniant: ego enī me p̄tegere nō possum. **Et in locū munitū mihi esto vt saluū me facias.** In locum munitū esto mihi: tu esto locus munitus meus. **Ubi est qd ab illo fugiebas Adā: et te inter padisū ligna absco-**

debas: **Ubi est qd eius faciē formidabas ad quē gaudere p̄sueueras: Abisti et p̄isti: captiuatus es: et ecce visitaris: et ecce non dimittis: et ecce dimittunt non agitanouem oues in montib': et querit ouis p̄dita: et ecce dicit de inuēta: mortuus erat et reuixit: pierat et inuētus ē.** Ecce ipse dñs fact' ē locus refugij tui: q̄ p̄mo erat mer' fuge tue. **In locū munitū tu inq̄t esto mihi: vt saluū facias me.** Nō ero saluus nisi in te: nisi tu fueris req̄es mea sanari nō poterit egritudo mea. **Leua me a terra: in te iaceā: vt surgam in locū munitū.** Quid munitū cū ad illū locū confugeris? **Bic mihi q̄s aduersarios formidabis: Quis insidiabit et pueniet ad te?** Nescio quis dī de montis vertice clamasse cū impator transiret nō de te loquor respexisse ille dicit et dixisse nec ego de te. **Cōtempserat impatorē cū insignib' armis et exercit' p̄tate.** **Uñ: De loco munito.** Si securus ille in alta terra: quō tu non in eo a quo factū est celū et terra: **Esto mihi q̄ in deū p̄tectoze et in locū munitū vt saluum me facias.** Ego si mihi aliū locum elegero: saluus esse nō potero. **Elige certe hō si inueneris munitioze.** Nō est q̄ quo fugiatur ab illo nisi ad illū. **Si vis euadere iratum: fuge ad placatū.** **Quē firmamentū meū et refugium meū es tu.** Firmamentū meū qd ē. **Per te sim firm': et ex te sum firmus.** Quē firmamentū meum et refugium meū es tu. **Et siam firmus ex te: sicuti fuero infirmus in me: refugia ad te: Firmū enī te facit grā christi: et immobilez aduersus omnes temptatiōes inimici.** **S; ibi est et hūana fragilitas: ibi est adhuc prima captiuitas: ibi est et lex in mēbris repugnās legi mentis et captiuū volēs ducere i lege peccati: adhuc corpus qd corrumpit aggrauat aiām.** **Quilibet firmus sis ex grātia dei: q̄ diu adhuc portas terrenum vas in quo thesaurus est dei: aliqd etiā de ipso vase fictili formidandū est.** Ergo firmamentū meū es tu: vt firm' sim in isto seculo aduersus oēs temptatiōes: **Sed si multe sūt et turbant me: refugium meū es tu.** Ad hoc enī cōfitebor infirmitatē meā: vt sim timidus tanq̄ lepus: qz spinis plenus tāq̄ ericius. **Et sicut in alio psalmo dī: Petra est refugium erinacij et leporib'.** Petra autem erat christus. **Deus meus erue me de māu peccatoris.** Generalit' peccatores inter q̄s laborat iste q de captiuitate iā liberāndus est iste q iam clamat: **In felix**

Alia lra
libera
teripe

Alia lra
salua me

Alia lra
non habet

Alia lra
teripe

AD

ego hō: quis me liberabit de corpe mortis huius? **G**ra dei p̄ Jesū christū dñm nostrū. Intus est hostis lex illa in mēbus: sūt r̄ foris hostes: quo clamas ad illū cui clamātū est: Ab occultis meis munda me dñe: r̄ ab alienis parce suo tuo. Ergo saluūz me fac cū p̄: ab egritudine tua dñi interiore: id est iniquitate tua ab ea q̄ captiuus es: ab ea q̄ ad p̄mū hoīez p̄tines: vt inter p̄mos captiuos clames. Saluus aut fact⁹ ab iniquitate tua: vide iam r̄ de iniquitatibus alienis: inf̄ q̄s tibi necesse est viuere quousq̄ vita ista finiat. Et quousq̄: Ecce finit tibi: nūquid finit ecclesie: nisi in fine seculi. **I**ste autem vnus hō vnitas christi clamat has voces. **N**ecessesse est q̄ vt multi exētes de hoc corpore fideles iam sint in illa rege quaz p̄stat deus spiritibus fidelium. Sed hic adhuc sunt mēbra christi in his q̄ in hac vita degunt: in his qui postea nascunt. Ergo vsq̄ in finem seculi erit h̄ iste hō q̄ clamat a peccatis suis liberari: r̄ a lege mēbrozū repugnante legi mentis. **B**einde inter peccata alioz: inter quos necesse est vt viuat vsq̄ i finē. Sed duo h̄nt genera peccatores isti. **A**lij sunt q̄ legem acceperūt: alij sunt q̄ nō acceperūt. Omēs pagani legē nō acceperunt: omēs iudei r̄ christiani lege acceperunt. Ergo generale nomē est pctōr: aut legis transgressor si accepit legē: aut tantum inō iniquus sine lege si nō accepit legem. **D**e vtroq̄ genere loquit apls r̄ dñs. Qui sine lege peccauerūt: sine lege p̄būt: r̄ qui in lege peccauerūt: p̄ legem iudicabūtur. **T**u aut qui inter vtrūq̄ genus gemis: dic deo qd̄ audis in psalmo. **D**eus meus erue me de manu peccatoris. **C**ui⁹ peccatoris: **D**e manu cōtra legē p̄tereuntis r̄ iniq̄. Est qd̄em r̄ iniquus legē p̄teriens: non enī nō iniquus q̄ legem p̄terit: s̄ omīs legē p̄teriens iniquus ē: nō omīs iniquus legē p̄terit. **U**bi enī nō est lex aut apls: nec p̄uicatio. **Q**ui q̄ legē nō acceperūt: iniq̄ dici p̄nt: p̄uicatores non p̄nt: iudicātur vtriq̄ s̄m merita sua. Sed ego q̄ de captiuitate volo liberari p̄ grām tuaz: clamo ad te: libera me de manu peccatoris. **Q**uid ē de manu eius: **D**e p̄tate eius: ne cuz seuit adducat ad p̄sensionē: ne cū insidiat p̄sua deat iniquitatem. **D**e manu legē p̄tereuntis r̄ iniq̄: **R**ñde illi. **Q**uid te queris libari de manu legē p̄tereuntis r̄ iniq̄: **N**oli p̄sentire: s̄ si seuit: paties esto: tolera. **S**z q̄s te tolerat: si deserat ille q̄ ē locus munitus: **Q**ua

Alla lra
ter
ta. gemitus

re q̄ dico: libera me de manu legē p̄tereuntis r̄ iniq̄: **Q**uia nō est in me vt paties sim: s̄ i te q̄ donas patiaz. **B**enigs seq̄: **Q**uare h̄ dico: **Q**m̄ tu es patia mea dñe. **I**ā si patia recte: r̄ quod sequit. **D**ñe spes mea a iuuetute mea. **I**ō patia mea: qz spes mea. **A**n potius ideo spes mea: quia patia mea: **T**ribulatio (ait apls) patieniaz opat: patia p̄bationē: p̄batio autē spem: spes vō nō p̄fundit. **A**berito in te speraui dñe: nō p̄fundar in eternū. **D**ñe spes mea a iuuetute mea. **A** iuuetute tua deus spes tua. **N**onne r̄ a puericia tua r̄ ab infantia tua: **P**lane inq̄. **N**az vide qd̄ sequit. **N**e h̄ putares ita me dixisse: spes mea a iuuetute mea: q̄si nihil p̄fuerit deus infantie v̄ puericie mee. **A**udi qd̄ sequit. **I**n te cōfirmatus sum ex vtero: **A**dhuc audi. **D**e ventre matris mee tu es p̄tector me⁹. **Q**uare q̄ a iuuetute mea: nisi ex quo in te cepi sperare: **A**nte enī nō in te sperabam: **Q**uis tu fueris p̄tector meus q̄ me saluū p̄duxisti ad tps quo in te discere sperare. **A** iuuetute aut mea cepi i te sperare: ex quo me aduersus diabolūz armasti: vt in p̄cinctu exercitus tui armatus fide tua: spe: caritate: cetēnsq̄ donis tuis cōfiterē aduersus inuisibiles inimicos tuos: au dirēq̄ ab aplo. **N**ō ē nob̄ colluctatio aduersus carnē r̄ sāguinē: s̄ aduer⁹ p̄ncipat⁹ r̄ p̄tates r̄ rectores mūdi tenebrarū harū: aduersus spūalia neq̄tie. Ergo iuuenis est q̄ pugnat i ista. Sed q̄uis iuuenis sit cadet: nisi ille sit spes ei⁹ cui clamat: **D**omine spes mea a iuuetute mea. **I**n te **d**ecātatio mea sp. **N**unqd̄ ex quo in te sperare cepi vsq̄ nūc: Sed sp. **Q**uid est semp? **N**ō tñ tpe fidei: s̄ r̄ tpe speciei. **N**ūc enim q̄ diu sumus in corpe: p̄egrinamur a dño: **P**er fidē enī ambulam⁹: non p̄ spēm. **V**eniet tps vt videamus qd̄ nō visum credim⁹. **V**iso aut qd̄ credim⁹: letabimur: viso aut qd̄ nō crediderūt impij: p̄fundentur. **T**ūc veniet res cui⁹ mō est spes. **S**pes enī que videt: nō ē spes. **S**i aut qd̄ non videmus speramus: p̄ patiaz expectam⁹. **N**ō q̄ gemis: mō in locū refugij curris: vt saluus fias: mō in infirmitate positus medicū rogat: **Q**uid cū accepis p̄fectā etiā sanitate: **Q**uid cū effect⁹ fueris equal angelis dei: **J**am forte istā grām q̄ liberat⁹ es obliuiscer⁹: **A**bsit. **I**n te decātatio mea sp. **T**ā q̄ p̄digiū fact⁹ sum mltis. **H**ic tempore spei: tpe gemitus: tpe humilitatis: tpe

Alla lra
cantatio

doloris: tpe infirmitatis: tpe vocis a com-
pedibus. **Hic** q̄ qd: **Tāq̄** pdigiū fact' sū
milti. **Uñ** tāq̄ pdigiū: **Uñ** mihi insultāt q̄
me pdigiū putāt: **Quia** credo qd non vi-
deo. **Illi** enī beati in his q̄ vidēt exultant:
in potu: in luxuria: in scortationib': in aua-
ricia: in diuitijs: in rapinis: in secularibus
dignitatibus: de dealbatiōe lutei parietis:
i his exultāt. **Ambulo** autē ego in viā dissi-
mitem p̄temnens ea q̄ p̄sentia sunt: et timēs
etiā p̄spera seculi: nec alicubi securus nisi
in p̄missis dei. **Et illi: Ad** aduicem' et bibe-
mus: cras enī moriemur. **Quid** ais: **Re-**
pete: Ad aduicē' inq̄t et bibā'. **Age.** **Quid**
postea dixisti: **Cras** enī moriemur. **Terrui**
sti: nō seduxisti. **Plane** hoc ip̄o qd postea
dixisti: incussisti mihi timorē ne tibi cōsen-
tiam. **Cras** enī moriemur: dixisti: et p̄ neces-
sitate māducemus et bibamus. **Cum** enim
dixisses: māducemus et bibam': adiūxisti:
cras enī moriemur. **Audi** ḡ a me: **Immo** ie-
iunem' et oremus: cras enī moriemur. **Hāc**
viā tenens artā et angustā: tāq̄ pdigiūz fa-
ctus sum mult'. **Sz** tu adiutor fortis.

Alia lra
tet

Adesto o dñe Jesu q̄ mihi dicas: noli de-
ficere in via angusta: ego prior transij: ego
suz ip̄e via: ego deduco: i me duco: ad me
p̄duco. **Ergo** quīs pdigiū factus sū mul-
tis: tñ non timebo: quia tu adiutor fortis.
Repleat os meū laude vt hym-
no dicā glam tuā: tota die magni-
ficentiā tuā. **Quid** est tota die: **Sine** in-
termissione. **In** p̄speris qz cōsolaris: i ad-
uersis qz coragis. **Antē** essem qz fecisti: cū
essem qz salutē dedisti: cū peccassem quia
ignouisti: cum cōuersus essez qz adiuuisti:
cum pseuerassem qz coronasti. **Ita** plane
repleat os meū laude: vt hymno dicā glo-
riam tuā: tota die magnificentiam tuam.

Alia lra
t cantem
magnum dñe

Ne p̄icias me in tpe senectutis:
Spes mea a iuuetute mea: ne p̄icias me i
tpe senectutis. **Quid** est h' tps senectutis:
Cū deficiet virtus mea ne derelin-
quas me. **Rūdet** hic tibi deus: imo vō
deficiat v̄tus tua: vt in te maneat mea: vt
dicas cum ap̄lo: **Quī** infirmor tūc potens
sum. **Noli** timere ne p̄iciaris in infirmita-
te in ista senectute. **Quid** enī: **Bñs** tu' nō
ē infirmat' in cruce: **Nōne** an̄ illū: tāq̄ an̄
hoiem nihil valētē: tāq̄ captiuatūz oppres-
sum caput agitauerūt fortissimi et tauri p̄u-
gues: et dixerūt: **Si** filius dei est descendat
de cruce: **Nunq̄d** ille qz infirmus erat de-
sertus est: **Qui** maluit nō descēdere de cru-

ce: ne non potentiā ostendisse: s̄ insultanti-
bus cessisse videret. **Quid** te docuit pen-
dens q̄ descendere noluit nisi patiaz inter
insultates: nisi vt sis fort' i deo tuo: **An** for-
te et ex eius p̄sona dictū est: **Tāq̄** pdigiūz
factus sum multis: et tu adiutor fortis: **Ex** p̄-
sona eius s̄m infirmitatē: nō s̄m potestatē:
s̄m id quod nos in se trāfigurauerat: non
s̄m id qd ip̄e descēderat. **Factus** est enim
multis pdigiū. **Et** forte ip̄e erat senectus
eius: qz ex vetustate nō incōgrue senectus
vocat: vt ait ap̄ls. **Vetus** hō noster s̄l' cru-
cifixus est cū illo. **Sibi** erat vetus hō n̄:
senectus ibi erat: qz vetus senectus. **Tāq̄**
qz verū est: **Renouabit** sicut aq̄le iuuetus
tua: **Resurrexit** ip̄e die tertio: p̄misit resur-
rectionē finito seculo: **Iā** p̄cessit caput: mē-
bra secutura sunt. **Quid** times ne derelin-
quat te: ne abijciat in tpe senectutis cū de-
fecerit v̄tus tua. **Imo** tunc in te erit virtus
eius: qñ defecerit v̄tus tua. **Quare** hoc di-
co: **Quia** dixerūt inimici mei mi-
hi: et q̄ custodiebāt aiām meāz cōsi-
liū fecerūt in vnū **Bicetes: De**
derelict eum: p̄sequimī et cōphē-
dite eū: qz nō est q̄ eruat' eū. **Victus**
est hoc de christo. **Ille** enī q̄ potentia ma-
gne diuinitatis q̄ patri eq̄lis est: resuscita-
uerat mortuos: subito inter man' inimico-
rum infirmus factus est: et qñ nihil valens
cōphēsus ē. **Quī** cōp̄redere: nisi illi p̄mo i
corde suo dicerent: **Deus** dereliquit eum:
Uñ illa vox est in cruce: **Deus** meus deus
meus vt qd dereliquisti me: **Ergo** de' de-
reliquit christū: cū deus esset in christo m̄i-
dum reconciliās sibi cū esset et christ' de':
ex iudeis qdem s̄m carnez q̄ est sup omīa
deus b̄ndictus in secula: deus dereliquit
illū: **Absit: Sz** in vetere nostro vox nostra
erat: qz simul crucifixus erat vetus hō no-
ster cū illo: et de ip̄o vetere n̄o corpus acce-
perat: qz **Ad** ana de **Ad** ā erat. **Ergo** qd il-
li putauerūt hoc de cruce dixit: quare me
dereliquisti: quare isti me derelictū putant
malo suo: **Quid** est derelictū putāt malo
suo: **Si** enī cognouissent: nūq̄ dñm glorie
crucifixissent. **Persequimī** et cōphēdi-
te eū. **Familiarius** tñ hoc fratres accipia-
mus ex mēbris christi: et vocē n̄fam in his
v̄bis agnoscam': qz et ille tales voces ex p̄-
sona n̄fa habuit: nō ex potētia et maiestate
sua: **S̄** ex eo qd fact' est p̄pter nos: non s̄m
id qd erat q̄ fecit nos. **Dñe** deus me'
ne elōges a me. **Ita** sit et nō elōgat omī-

Alia lra
teriptat
non habet

Alia lra
deus ne elōge
ris

Alia lra
f detrahēti ani
me mee

nino: Prope ē enī dñs hīs q̄ obtriuert cor.
Deus meus in adiutoriu meuz
respice: Confundant̄ z deficiāt̄ cō-
mittentes aīam meā. Quid optauit:
Confundant̄ z deficiāt̄. Quare optauit:
Comittentes aīam meā. Quid ē cōmittē-
tes aīam meā: Cōmittētes q̄si in rixaz ali-
quā. Cōmitti enī dicunt: q̄ rixari puocan-
tur. Si ḡ ita est: caueam̄ cōmittētes aīam
nr̄am. Quid est cōmittētes aīam nostraz:
Pr̄io puocantes nos vt deo resistamus:
vt in mal̄ nostris deus nob̄ displiceat. Qñ
enī rectus es vt bonus sit tibi de⁹ isrl̄: bon⁹
rectl̄ corde: Qñ rect⁹ es: Uis audire: Qñ
in eo bono qđ facis: deus tibi placet: in eo
aut̄ malo qđ pateris deus tibi nō displicet.
Uidete qđ dixerim fratres: z cauti estote ḡ
cōmittentes aīas v̄ras. Omēs enī qui vo-
biscū agūt: vt in meroribus z tribulationi-
bus fatigemī: id agunt vt in eo qđ patimī
deus vobis displiceat z exeat ex ore v̄ro.
Quid est B: Quid enī feci: Jam ḡ tu nihil
male fecisti: z tu iustus es: z ille iniustus:
Peccator sum inq̄s fateor: iustū me nō di-
co. Sz qđ peccator: Nunqđ tñ q̄tuz ille
cui bñ est: Qñ Caius: Ego scio mala ip-
sius: ego scio inīqtates ip̄ius a q̄bus ego z
si pctōr: longe absūm: z tñ video eū flore-
re oib⁹ bonis z ego tāta patior. Nō ḡ ideo
dico: deus qđ tibi feci: qz nihil oīno mali
feci: sed qz non tñ feci vt ista dign⁹ sim pa-
ti. Iterū tu iustus es: ille iniustus. Euigila
miser: cōmissa est aīa tua. Non inq̄t ego iu-
stum me dixi. Quid ḡ tu dicis: Pctōr sū:
s̄ nō tāta cōmisi: vt ista dignus essem pati.
Non ḡ dicis deo: iustus sum z tu iniustus
es: sed dicis: iniustus sum: s̄ tu es iustior. Ec-
ce cōmissa est aīa tua: ecce iam belluz gerit
aīa tua. Que: Cōtra que: Aīa tua ḡ deū:
q̄ facta est ḡ illū a quo facta est: vel qz es q̄
ḡ illū clamas ingrata es. Redi ḡ ad cōfes-
siones infirmitatis tue: imploza medici ma-
num. Nō tibi videant̄ felices q̄ florent ad
tps. Si castigaris ill̄ parci: forte tibi casti-
gato: z emendato filio hereditas reseruat̄.
Redi ḡ: redi puaricator ad cor: nō cōmit-
tatur aīa tua: potētior est multū cui belluz
indixisti. Quanto grādiores lapides in ce-
lum miseris: tāto te fortior ruina p̄sura ē.
Redi potius ad cognoscendū te: de⁹ ē q̄
tibi displicet: erubescet: tu tibi displice: ni-
hil boni faceres nisi ille bonus essz: z nihil
mali patereris nisi ille iustus essz. Euigila
ḡ in hāc vocē: Bñs dedit: dñs abstulit: si

cut dño placuit ita factū est: sit nomen dñi
bñdictum. Iniusti erāt q̄ iuxta Job putre
scētem sani sedebāt: z tñ ille suscipiendus
flagellabatur: illis puniendis parcebatur.
Quicqđ ḡ tribulatiōis tibi acciderit: quic-
qđ insultatiōis nō cōmittat̄ aīa tua: nō cō-
mittat̄ non solū ḡ deum: sed nec cōtra eos-
ip̄os q̄ tibi ista faciūt. Si enī vel ip̄os odio
habueris: z cōtra illos cōmissa est aīa tua:
prosus illi gratias age: p̄ istis ora. Forte
enī z oratio p̄ ip̄is est ista quā audisti: Cō-
fundant̄ z deficiāt̄ cōmittentes aīaz meā:
Confundant̄ z deficiāt̄: Multū enī de iusti-
ficia sua p̄sumunt: ergo confundant̄. Hoc
illis expedit vt peccata sua cognoscāt: vñ
confundant̄ z deficiāt̄: male enī de virib⁹
suis p̄sumebant: z ip̄i defecti dicāt: Quan-
do infirmor tūc fortior suz: ne abicias me
in tps senectut̄. Bonū ergo illis optauit:
vt confundant̄ de mal̄ suis z deficiāt̄ a per-
uersis virib⁹ suis: et tūc iam defecti z con-
fusi q̄rant illuminatorē a cōfusione et refe-
ctorem a defectiōe: Beniq̄ vide qđ seq̄t.
Induant̄ cōfusione z verecūdiā:
q̄ cogitant̄ mihi mala. Confusione
z verecūdiā: cōfusione de mala cōscia:
verecūdiā p̄pter modestiā: Fiat hoc illis:
z boni erūt. Non tibi videat̄ seuire: vtinā
exaudiat̄ p̄ illis. Nam seuire videbatur z
Stephanus qñ ore flāmanti v̄ba illo iacu-
labat̄. Buri ceruice z nō circūcisi corde z
aurib⁹: vos sp̄ resististis sp̄i sancto. Q̄ ac-
censa iracūdiā: q̄s vehemēs aduersus ini-
micos: cōmissa tibi videt̄ aīa ip̄ius: Absū.
Salutē ip̄oz req̄rebat: freneticos male se-
uientes v̄bis ligabat. Nam vide quō non
erat cōmissa aīa ip̄ius: nō solū nō ḡ deum:
s̄ nec cōtra ip̄os. Bñe inq̄t Jesu tu accipe
sp̄m meum. Non ei displicuit Jesus: qz
passur⁹ erat lapidationē p̄ v̄bo ip̄i. Nō ḡ
erat cōmissa aīa eius ḡ deum. Item dixit:
Bñe ne statuas ill̄ hoc delictū. Nō ḡ erat
cōmissa aīa ei⁹ nec ḡ inimicos suos. Indu-
antur cōfusione z verecūdiā q̄ cogitant̄ mi-
hi mala. Hoc enī q̄rūt omnes q̄ me tribu-
lāt̄: mala mihi q̄rūt. Que mala q̄rebat enī
mulier illa qñ suggestit. Sic aliqđ i deū: et
morere: Et illa vxor Tobie que ait mari-
to: Ubi sunt iusticie tue: Ad hoc dicebat
vt displiceret illi de⁹ qui illū fecerat cecuz:
z cū illi displiceret cōmitteret̄ aīa ip̄i. Si
ḡ nemo tibi tribulando psuasert̄: nemo ex-
torserit vt tibi displiceat deus in his q̄ pa-
teris: aut vt oderis hoīes p̄ quos pateris:

Alia lra
f operantur
f pudore
f querunt

no cōmittē
legunt. E
ad p̄cia lu
Quid est B:
sup omē lau
rus es lau
tur. Si iam
rus es Lau
facia sua
tutone rē
me fecerunt
na est: m
fione m
v̄boz
da legem
proci: z
Bñm
cām rē
uz p̄
f: vt
laud̄ p̄
Sic q̄
m aīa
a p̄
faci
cōmittē
fugit
dō ad
bil om
que trib
es. Bñ
ip̄i
cōmittē
nō cō
ip̄oz
p̄
ne dā
Esse
na. Sed
fūcādo
na. O
na: Nō
dem nā
fūcā
cas
na. Lo
am nā
salū
quōs
Lora
nō est

Alia lra
non habet

et non committis animam tuam: securus nicias quod sequitur. **Ego autem spero in te sperabo: et adiciam super omnem laudem tuam.** Quid est hoc? Adouere nos debet adiciam super omnem laudem tuam. Perfectiores facturus es laudem dei: Est aliquid quod superadiciatur. Si iam omnis illa laus est: tu quod adiecturus es: Laudatus est deus in omnibus bonis factis suis: in omni creatura sua: in omni institutione rerum omnium: in gubernatione et regimine seculorum: in ordine temporum: in eminentia celi: in fecunditate terrarum: in circumfusione maris: in omni prepotentia nascentis ubique creature: in ipsis filiis hominum: in danda lege: in liberandis suis a captiuitate egyptiorum: et ceteris omnibus mirabilibus suis. **Modum erat laudatus in eo quod suscitauit carnem in vitam eternam.** Sit ergo ista laus adiecta per resurrectionem domini nostri Iesu christi: ut hic eius uocem intelligamus super omnem laudem preteritam: si hoc recte intelligamus. Sed quid tu forte peccator qui timebas committi animam tuam: qui in ipso solo sperabas: ut a prima illa captiuitate liberareris: qui de iusticia tua non presumebas: sed de gratia illius quae commedat hic peccator: Quid tu? Adiciam aliquid super omnem laudem dei: Adiciam inquit. **Uideam quod adiciat.** Posset esse omnis laus tua: et nihil omnino deesse uideret ad laudem tuam: quia et nihil deesset si damnaret omnes iniquos. **Modo enim non esset magna laus dei iusticia ipsa quam iniqui damnant.** **Adhuc laus esset.** Fecisti hominem: dedisti ei liberum arbitrium: in paradiso collocasti: preceptum imposuisti: mortem si preceptum violaret iustissimam denunciaisti. **Nihil non fecisti: nemo est qui a te amplius exigit.** Peccauit: factum est genus humanum tanquam massa peccatorum: plures de peccatoribus. **Quid ergo? Tu si massam istam iniquitatis dantes: quisque tibi dicet: iniuste fecisti?** **Esse plane etiam sic iustus: et omnis esset ita laus tua.** Sed quia liberaisti et ipsum peccatorem iustificando impiu: Adiciam super omnem laudem tuam. **Os meum pronunciauit iusticias tuas: Modum mea.** Inde adiciam super omnem laudem tuam: quia et quia iustus sum: si iustus super iusticia tua est in me: non mea. Tu enim iustificas impiu. **Os meum annunciauit iusticiam tuam.** **Tota die salutem tuam.** Quid est salutem tuam? **Bonus est salus: Neque sibi usurpet quod saluum facit: domini est salus: non se saluum pro se quisque facit.** **Bonus est salus: uana salus hominis.** **Tota die salutem tuam: toto tempore.** Aliquid aduersi est: predica salutem domini: aliquid prosperi

Alia lra
annunciabit

Alia lra
salutare tuum

est: predica salutem domini. **Ne predices in prosperis: et obmutescas in aduersis: alioqui non erit quod dictum est: tota die.** Tota enim dies cum sua nocte est. **Aliquid quoniam dicimus: triginta dies: ubi causa: transferunt: non dicimus et noctes: Nonne et in ipso numero dierum includimus et noctes?** In **Benesi** quod dicebatur: **Factum est uespere et mane dies unum.** Ergo dies totus cum sua nocte est. **Nox enim diei fuit: non dies nocti.** Quicquid factum est in carne mortali: iusticie debet finire. Quicquid factum est ex precepto dei: non propter emolumenta carnis fiat: ne dies fuerit nocti. Ergo tota die laudem dei si et in prosperis et in aduersis: In prosperis tanquam tempore diurno: in aduersis tanquam tempore nocturno. **Tota tamen die laudem dei: ut non frustra curaueris: Benedicam dominum in omni tempore: spiritus laus eius in ore meo.** **Saluus filius: pecorum: familia: omni re sua.** **Job laudabat deum: hoc quasi diurno tempore.** **Bona uenerunt: orbis irruit: perijt quod suabatur: obierunt quibus suabat: hoc quasi nocturno tempore.** **Uide tamen tota die laudem tuam.** **Aliquid post illud diurnum tempus ubi letabatur quod factus est illius quasi lucis: hoc est prosperitatis occasus defecit a laudibus dei: Nonne dies erat in corde unum fulgebat: dominus dedit: dominus abstulit: sic domino placuit ita factus est: sit nomen domini benedictum: Et si quasi ad huc uespertinum erat tempus: uenit et nox crassior tenebre profundiores: corporis dolor: putredo uermium: nec sic in ipsa putredine defecit a laudibus dei: foris in nocte quod intus exultabat in die. **Aliaque uxori persuadenti blasphemiam: et committenti animam ipsius male suadenti misere: tanquam umbra nocturne: locuta es inquit tanquam uia ex insipientibus mulieribus.** **Uere filia noctis.** Si bona suscepimus de manu domini: quare mala non sustineamus? **Laudabimus in die: deficiemus in nocte: Tota die: id est eius sua nocte salutem tuam.** **Quoniam non cognouit negotiationes.** Ideo inquit tota die salutem tuam: quoniam non cognouit negotiationes. **Que sunt iste negotiationes? Audiant negotiatores et mutent vitam: et si fuerunt non sint: non cognoscant quod fuerunt: obliuiscantur: postremo non approbent: non laudent: improbent: damnent: mutent: si peccatum est negotiatio.** **Hic enim auaritia nescio qua acqrendi o negotiator: quoniam damnatum passus fueris blasphemias: et non erit in te quod dictum est: Tota die laudem tuam.** **Quoniam autem pro precijs rerum quas uendis: non solum mentiris:****

Alia lra
litteraturam.

verū etiam falsum iuras: Quō in ore tuo to-
ta die laus dei: Quā si christianus es etiam
ex ore tuo blasphemam nomē dei: vt dicat:
Ecce quales sunt christiani: Ergo si propterea
iste tota die laudem dei dicit: quia nō cogno-
uit negociationes: corrigant se christiani nō
negociantes. Sed ait mihi negociator: Ec-
ce ego afferō quōdam ex longinquo merces:
ad ea loca in quibus nō sunt ea que attulero
vnde viuā tanquā mercede laboris mei: pe-
to vt carius vendā quā emerō. Vñ enim vi-
uam cū scriptū sit: Signus ē oparius mer-
cede sua: Sed agere mendacio: de perui-
rio: hoc vitium meū ē: nō negociationis. Ne-
quē enim non si vellem possem agere sine isto
vitio. Nō quā eā culpam auctor ad negociū
cium transfero: sed si mentior ego metior:
non negocium. Possem enim dicere: tanto
enim: tanto vendam: si placet eme. Non
enim istam veritatē audiēs emptor repellere
tur: et non oēs potius accurrerēt: quia plus
fidem quā mercedem diligerēt. Hoc quā inquit
me mone: ne mentiar: ne piurē. nō vt abij-
ciam negociū vñ me transigo. Quo enim
vocas: quā hinc reuocas: Forte ad artē ali-
quam: ero sutor: calciamēta faciā homini-
bus. Adhuc enim et ipsi nō sunt: Peruarii
et ipsi nō sunt: Adhuc locatis ab alio calcia-
mentis: cū acceperint ab alio precium: dimit-
tunt quōd faciēbāt: et suscipiūt alteri facere: et
fallunt eū cui promiserant cito se facturos:
Adhuc sepe dicūt: hodie facio: hodie impleo
Beinde in ipsa futura tātas fraudes nō fa-
ciunt: faciūt ista et dicūt ista: sed ipsi mali
sunt: non ars quam profitent. Oēs quā artifi-
ces mali: deum non timentes: vel pro lucro:
vel pro timore damni: aut egestatis mentiun-
tur: piurāt: non est continua laus in eis. Quō
quā reuocas a negociatione: An vt agricola
sum: et aduersus deū tonantē murmurem:
vt grandinē timens: sortilegū consulez: vt
quā quōd faciam in celū: vt optem pauperi
bī famē: quo possē viderē quōd fuauit: Ad h
me adducis: Sed nō ea faciūt in quibus agrico-
le boni: nec illa negociatores boni. Quid
enim: Jam et filios habere malū est: quia quan-
do eis caput dolet: male et infideles mīres
ligaturas sacrilegas et incantationes quāt.
Ista hominū non reze peccata sunt. Potest
mihi hī dicere negociator. Quere ergo epi-
scope quemadmodū intelligas negociatio-
nes quās legisti in psalterio: ne forte tu nō in-
telligas: et me a negociatione prohibeas.
Adhuc quā quemadmodū viuam si bñ: bñ

mibi erit: vnum tñ scio: quia si malus fuero:
non negociatio mihi facit: hī iniquitas mea.
Quā vez dicit: non est quōd dicitur. Quera-
mus ergo quās dixerit negociationes: quās ve-
re quā non cognouit tota die laudat deum.
Negociatio et grecā lingua ab actu dicitur:
et in latina. Negociatio siue actus: siue ne-
gocium discutiat quōd sit. Qui enim negocia-
tores actiuosi quasi ex eo quōd agūt presumūt:
opa sua laudant: nō pueniūt ad gratiam dei.
Ergo in illam gratiam sunt negociatores:
quam cōmendat hī ps. Illam enim gratiam
cōmendat: vt nemo de suis opibus glorie-
tur. Quō quodam loco dicit: Adhuc nō re-
suscitabūt: deserere debēt homines medici-
nam: Sed quōd ē hoc: Sub isto noīe intelli-
gunt supbi: pollicentes salutē hoībus: cū
domi sit salus. Quō ergo in medicos: id ē
supbos salutis pollicitatores vigilat hī quōd
dictus ē: tota die salutē tuā: sic cōtra nego-
ciatores: id est quā de actu suo et opib⁹ gau-
dent: vigilat hī quōd dictum est. Os meū an-
nunciāuit iusticiā tuā: id ē non meā. Qui
sunt negociatores: id est quā de actu suo si-
bi placentes: Qui ignorātes dei iusticiā
et suā volentes cōstituere: iusticie dei nō sūt
subiecti. Adhuc negociū dictū est quod
negat ocium. Quōd mali est quod negat
ocium: Adhuc dñs expulit illos de tem-
plo quibus dictum ē: Scriptus ē: dom⁹ mea
domus orationis vocabit: vos autē fecistis
eā domū negociationis: id est gloriātes de
opibus vestris: ocia nō quārentes: nec au-
dientes in inquietudinē et negociationē ve-
stram: dicentē scripturā. Tacate et videte:
quā ego sum dñs. Quid est: vacate et vide-
te: quā ego sum dñs: nisi vt sciatis quia deus
est quā opatur in vobis: et nō de vris opibus
extollamini: Adhuc audis vocē dicentis: Veni-
te ad me oēs qui laboratis et onerati estis:
et ego vos reficiam: Tollite iugum meū su-
per vos: et discite a me quia mitis suz et humi-
lis corde: et inuenietis requiem animab⁹ ve-
stris: Hec requies cōtra negociatores pre-
dicat: hec requies protra eos quā oderūt ocia
predicant: agēdo et iactando se de operibus
suis: vt non longius requiescāt in deo: et tā-
to longius a grā desiliant: quā magis de su-
is opibus extollunt. Sed est in quibusdam
exemplaribus. Quā nō cognouit lit-
teraturā. Vbi alij codices habent nego-
ciationem: ibi alij litteraturā. Quō cōcor-
dent: inuenire difficile est: et tamē interpretū
diuersitas forte sensum ostēdit: non errorē

inducit. Queramus q̄ litteraturam quō
intelligamus: ne sic offendam⁹ gramma-
ticos: quō pauloante negociatores: quia ⁊
grammaticus pōt in arte sua honeste viuere
nō piurare: nō mētiri. Queram⁹ q̄ littera-
turā quam nō cognouit iste: in cui⁹ ore to-
ta die lans dei est. Est q̄dam litteraturā iu-
deorū: ad illos enī ⁊ hoc referamus: ibi in-
ueniemus qd̄ dictū ē: quō cū negociatorū
bus q̄reremus: ppter actus ⁊ opa: inueni-
mus illā dici negociationē detestādā: quā
notauit ap̄lus dicēs. Ignorātes enim dei
iusticiā: ⁊ suam volētes cōstituere: iusticie
dei nō sunt subiecti. Cōtra quā dicit idem
ap̄ls: Nō ex opibus: ne forte q̄s extollat.
Quō q̄: Nunquid nō operabimur bonū?
Opabimur: s̄ ip̄o in nobis opante. Ip̄ius
enī sumus figmentū creati: in christo Jesu
in opibus bonis. Quō q̄ h̄ inuenimus cō-
tra negociatores: id est de actu gloriātes:
de negotio qd̄ neget oculū se extollentēs:
quietos potius q̄ bonos opatores: q̄ bo-
ni opatores illi sunt: in q̄bus deus opatur:
sic ⁊ nescio quā litteraturā inuenim⁹ apud
iudeos. B̄ns assit vt explicem v̄bis qd̄ di-
gnatus est donare vt corde sp̄icerē. Sū-
perbia iudeorū p̄sumentū tāq̄ de viribus
suis: ⁊ de iusticia op̄eꝝ suorū: gloriabāt: de
lege qd̄ ip̄i legem acceperint: alie gentes nō
acceperint: in q̄ lege non de grā gloriaban-
tur: sed de l̄ra. Lex enī sine gratia: sola litte-
ra est: manet ad conuincēdā im̄q̄tatē: nō
ad dandā salutē. Quid enī ait apostolus:
Si enī data esset lex q̄ posset viuificare: om-
nino ex lege esset iusticia. S̄ conclusit scri-
ptura om̄ia sub peccato: vt p̄missio ex f̄i-
de Jesu christi dare credentibus. De h̄c
l̄ra dicit alio loco: L̄ra occidit: sp̄s aut̄ vi-
uificat. H̄abes l̄ram si p̄uaricator legis ē:
qui p̄ l̄rāz iqt̄ ⁊ circūfionē p̄uaricator le-
gis es: nonne b̄n̄ cantat ⁊ dicit: Erue me
de manu legem p̄tereuntis ⁊ im̄q̄: H̄abes
l̄ram: s̄ nō habes litterā? Cū ip̄les litterā:
Qm̄ qui p̄dicat non furādū furaris: q̄ di-
cis non adulterandū: adulteraris: qui ab-
ominaris idola: sacrilegius facis. Nomen
enī dei p̄ vos blasphemaf in gentibus: si-
cut scriptum ē. Quid tibi q̄ p̄fuit l̄ra: quā
non implet: Quare aut̄ nō implet: Quia
de te p̄sumis. Quare nō implet: Quia ne-
gociator es: opa tua extollis: nesci necessa-
riam esse gratiā adiuuantē vt impleaf pre-
ceptum iubentis. Ecce iussit deus: age qd̄
iussit. Incipis agere q̄si ex viribus tuis: et

cadis: ⁊ manet super te littera puniēs: non
saluans. M̄erito lex p̄ Moysen data est:
gratia ⁊ veritas p̄ Jesum christū facta est.
Moyses q̄nq̄ libros scripsit: s̄ i q̄nq̄ por-
ticibus piscinā cingentib⁹ lāguidi iacebāt
s̄ curari nō poterāt. Vide quō manet litte-
ra: cōuincens reum: non saluans iniquū.
Illi enī q̄nq̄ porticibus in figura quib⁹ li-
broꝝ p̄debant potius q̄ sanabant egro-
ti. Quid q̄ ibi tūc sanabat egrotū: M̄or-
aque. Piscina illa mota: descēdebat egro-
tus: ⁊ sanabat vn⁹: q̄ vnitas: quisq̄s ali⁹
aū ip̄m motū descenderat non sanabatur.
Quō cōmendabat vnitas corpis claman-
tis a sinibus terre: Alius non sanabat nisi
rursus mota fuisset piscina. Significabat q̄
piscine motus p̄urbationē ppli iudeorum
q̄n venit dñs Jesus christus. Angeli enī
aduentu intelligebat moueri aq̄ in piscia.
Aq̄ q̄ cincta porticibus q̄nq̄: gens erat iu-
dea cincta lege: ⁊ in porticib⁹ egroti iace-
bant: ⁊ i sola aq̄ turbata ⁊ mota sanabāt.
Venit dñs turbata ē aq̄: crucifixus est: de-
scendat vt sanetur egrotus. Quid est de-
scendat: Humiliet se. Ergo q̄cunq̄ ama-
tis l̄ram sine gratia: in porticib⁹ remanebi-
tis: egri eritis: iacētes: nō p̄ualecētes: de
l̄ra enī p̄sumitis. Si enī data esset lex q̄ pos-
set viuificare: oīno ex lege esset iusticia. S̄
data ē lex: vt reos vos faceret: rei facti time-
retis: timentes indulgentiā peteretis: iam
de viribus v̄ris nō p̄sumeretis: de l̄ra vos
non extolleretis. Nam ip̄a figura est etiā
q̄ Heliseus p̄mo ad mortuum resuscitan-
dum baculū suū misit p̄ suum: M̄ortuus
erat filius vidue hospite ip̄ius: nunciatus
ē ei: suo suo dedit baculū suū: vade iquit
pone sup mortuū. Nesciebat p̄pheta qd̄
ageret: P̄cessit suus su⁹: posuit baculū
super mortuū: nō surrexit mortuus. Si enī
data esset lex q̄ posset viuificare: vere ex le-
ge esset iusticia. M̄o viuificauit lex p̄ suum
missa: ⁊ tñ ille misit baculū suū p̄ suū suū:
qui postea secutus viuificauit. Namq̄ cuz
ille ifans nō surrexit: veit ip̄e Helise⁹: iā
figuram portās dñi q̄ suum suū cū baculo
tāq̄ cū lege p̄miserat: venit ad iacētē mor-
tuū: posuit mēbra sua sup illū. Ille infās
erat: ille iuuenis erat: contraxit ⁊ breuitauit
quodāmo iuētutē sue magnitudinez: par-
uulus factus vt morti cōgrueret. M̄ortu-
us q̄ surrexit: cū se viuus mortuo coapta-
uit: ⁊ fecit dñs qd̄ nō fecit baculus: fecit grā
qd̄ nō fecit littera. Illi ergo q̄ in baculo re-

māserant in lra glorian: et iō nō viuificāt: ego autē de grā tua volo glari. Adhibi autē (ait apłus) absit glari nisi in cruce dñi nři Jesu christi: nisi in illo q̄ se mihi viu^o mortuo vt resurgerē coaptauit: vt iā nō ego viuerem: viueret autē in me christus. In ipā grā gloriās litteraturā si cognoui: id ē ho mines de lra psumentes: et a gratia resiliētes toto corde reprobauit. Adhito sequit. **Introibo in potentia dñi.** Nō meā h dñi. Nā illi in potentia sua de lra gloriati sunt: ideoq̄ adiunctā lre grām non cognouerūt. Nam lex p Moysen data ē: gratia et veritas p Jesum christū facta ē. Ipe enī venit vt legem impleret: qm̄ caritatē donauit p quam lex posset impleri. Plenitudo enī legis caritas. Illi nō habētes caritatē: id est non hntes spm̄ grē: Quia caritas dei diffusa ē in cordibus nostris p spirituz sanctū q̄ dat^o est nobis: remāserūt glorian tes in lra. Sed qz lra occidit: spūs autem viuificat: non cognoui litteraturam: et introibo in potentia dñi. Ideo versus iste se quēs cōfirmat pficitq; sniaz: ita vt eā figat in cordibus hoim: nec aliū pmittat omnino irrepeylla ex pte intellectum. **Domine memorabor iusticie tue soli.** Quid addidit soli? Rogo vos: sufficeret mēorabor iusticie tue. Soli^o inqt̄ p̄sus vbi meā nō cogito. Quid enī habes qd̄ nō accepisti? Si autē accepisti: qd̄ gloriaris q̄ si nō accepis. Iusticia tua sola liberat me: mea sola nō sunt nisi peccata. Nō gloriē q̄ de viribus meis: nō in lra remaneas: reprobem litteraturā: id est hoies de lra glorian tes: et de suis viribus puerse tāq; freneti ci psumentes: reprobem tales: Intrem in potentia dñi: vt qm̄ infirmus sum tunc potens sim: vt tu in me sis potēs qm̄ memorabor iusticie tue solius.

Sermo secūndus de secunda parte eiusdem psalmi.

Gratia dei qua gratis salui facti sumus null' nostris meritis pcedenti bus: nisi qbus suppliciu debebatur isto commendari psalmo besterno die insinuauimus caritati vře: cumq; tractando qm̄ finire nequimus: extremā eius ptez in hodiernū diem distulimus: pmittētes i no mine dñi nos debitū soluturos. Qd̄ soluedi qm̄ tps est: adestote aimo tāq; agro fertili: vbi et semē multiplicet: et pluuie ingra

ti nō sitis. Comendauim^o besterna die titulum ei^o: h ppter renouandā intentionē vestrā: et his intinandū q̄ heri absētes fuerunt: breuif cōmemoram^o qd̄ recolāt q̄ audierunt: audiant q̄ nescierūt. Filiorum Jonadab psalmus est: qd̄ nomen interpretatur dñi spontane^o: qm̄ spontane^o: h ē bōa: pura: sincera et pfecta voluntate: non ficto corde dño fuedū ē. Qd̄ etiā illd̄ iudicat vbi dictum est: Volūtarie sacrificabo tibi. Filij hui^o: id est filijs obediētie cantat psalmus: et his qui pmi captiui ducti sunt: vt agnoscat hic genit^o noster: et sufficiat de ei^o malicia sua. Jam enim si supbi deseruimus vel fatigati redeam^o: nec rediri nisi p grām pōt: gratia gratis data est. Nam nisi gratis esset: grā nō esset. Porro autē si propterea gratia ē: qz gratis est: nihil tuū precessit vt accipes. Nā si aliq̄ bona opa tua pcesserūt: p̄cium accepisti non gratis: p̄cium autē qd̄ nobis debebat suppliciu est. Ergo liberamur: non meriti nři: h illius gratie ē. Illū q̄ laudemus: illi totum qd̄ sumus et qd̄ salui efficimur debem^o. Ad qd̄ p̄clusit cū m̄tra dixisset dicēs: Bñe memorabor iusticie tue soli. Ad istū vsum p̄clusa est besterna tractatio. P̄mi q̄ captiui: id est p̄nētes ad p̄mū hoim: propter hoc enī captiui: ppter p̄mū hoiez in quo omnes morimur: qz nō p̄us qd̄ spūale est: sed qd̄ animale: postea qd̄ spūale. Prop̄ p̄mū hoim p̄mi captiui: ppter secūndū hoim secūdi redēpti. Nam et ipā redemptio clamat captiuitatē nram. Cū enī redēpti si nō ātea captiui? Et eā captiuitatē exp̄ssius ab apłō insinuatā ex epla ei^o verba q̄dam cōmemorātes insinuabim^o et repetimus. Video aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee: et captiuuz me ducentem in lege peccati q̄ est in mēbris meis. Ipa est p̄ma captiuitas nostra q̄ cōcupiscit aduersus spm̄ caro. Venit autē h de pena peccati: vt hō aduersus seipm̄ diuideret: qz vni subditus esse noluit. Nihil enī tam expedit aie q̄ obedire. Et si expedit aie obedire in suo vt obediat domio: i filio vt obediat patri: in vxore vt obediat viro: q̄stomāgis in homie vt obediat deo. Exptus q̄ malū Adam: omis autē homo Adā: sicut in his q̄ crediderūt: ois hō christus: qz mēbra sunt christi. Exptus q̄ malū qd̄ nō debuit expiri si crederet dicēt: noli tangere. Exptus q̄ malū postea saltez obtemperet p̄ceptis medici vt surgat: q̄ no-

luit credere medico: vt nō egrotaret. Nam
 z sanis bonus z fidelis medicus dat pceptū
 ne sit illis necessarius. Non est enim sanis
 necessarius medicus: s̄ male habentibus.
 Boni autē amici medici q̄ nolūt vendē ar-
 tē suā: z plus gaudēt ad sanos q̄ ad egro-
 tos: dant q̄dam pcepta sanis: q̄ obfuādo
 in egritudine nō cadāt. Porro autē illi si p-
 cepta ptempserunt z in egritudine incide-
 rint: supplicāt medico quem ptempserunt sa-
 ni: rogāt egroti. Utinā salutē rogēt: ne per
 febrē mente pdita medicū cedāt. Audistē
 mō cū euangeliū legeret quemadmodū in
 illos dicta sit pabola. Adētis sane erāt qui
 dixerūt: Hic ē heres: venite occidam⁹ eū:
 z nra erit hereditas: Tuq; non. Puta qz
 occiderūt filiū: z patrem occisuri erāt: hoc
 est mentē sanam non h̄re. Postremo ecce
 qz occiderūt filiū: resurrexit filius: z lapis
 reprobatus ab edificatib⁹ factus est in ca-
 put anguli. Offenderūt in illū z cōquassa-
 ti sunt: veniet sup eos z cōteret eos. S; nō
 ita iste qui cantat in psalmo z dicit: Introi-
 bo in potentā dñi: nō meā: s̄ dñi. Bonie
 memorabor iusticie tue solius. Nullā meā
 agnosco: solū tue iusticie memorabor. A
 te habeo q̄cqd boni habeo: q̄cqd autē mali
 habeo: a me habeo. Nō meritis supplicūz
 reddidisti: s̄ gratiā gratis impertisti. Tue
 itaq; solius iusticie memorabor. **Deus**
docuisti me ex iuuetute mea. Quid
 ē me docuisti: Qz tue solius iusticie meōra-
 ri debeo. Considerās enī vitā meā pteritā:
 video qd̄ mihi debebat: z qd̄ acceperim p
 eo qd̄ mihi debebat. Bebebat pena: s̄ red-
 dita ē grā. Bebebat gehenna: data est vi-
 ta eterna. **Deus docuisti me ex iuuetute**
mea. Ex ipō initio fidei mee: q̄ me innoua-
 sti: docuisti me nihil in me pcessisse vñ mi-
 hi dicerē deberi qd̄ dedisti. Quis enī con-
 uertit ad deū nisi ab iniquitate: Quis redi-
 mitur nisi a captiuitate: Quis autē pōt di-
 cere iniustā fuisse captiuitatē suā: qñ dese-
 ruit impatorem: z diuertit ad desertorem:
 Impator enī deus: desertor autē diabol⁹.
 Preceptū dedit impator: fraudez sugges-
 sit defstor. Ubi aures tue inter pceptionez
 z deceptionē: Melior ne diabol⁹ q̄ de⁹:
 Melior q̄ defecit q̄ qui te fecit: Credidi-
 sti qd̄ pmissit diabolus: z inuenisti qd̄ mina-
 tus est deus. Jā ḡ ex captiuitate liberat⁹:
 adhuc tñ in spe nondū in re ambula: s; p fi-
 dem nōdum p speciē. **Deus inq̄t docuisti**
me ex iuuetute mea. Ex quo cōuersus sum

ad te: innouatus a te q̄ factus a te: recrea-
 tus q̄ creat⁹: reformatus q̄ format⁹: ex quo
 cōuersus sum: didici merita mea nulla pre-
 cessisse: sed; gratia tua mihi gratis venis-
 se: vt memorarer iusticie tue solius. Quid
 deinde post iuuetutē: Qm̄ docuisti me i
 quit ex iuuetute mea. Quid post iuuetu-
 tem: In ipa enī pma persione tua didici-
 sti: qd̄ an persionē iustus nō fuit: sed p-
 cessit iniquitas: vt expulsa iniquitate succede-
 ret caritas: vt renouatus in nouū hominē
 spe dūtaxat nōdū re didicisti: qd̄ nihil tui
 boni pcesserat: z gratia dei cōuersus es ad
 deū. Jam forte ex quo cōuersus es: habe-
 bis aliqd̄ tuuz: z de viribus tuis psumere
 debes. Quēadmodū solent hoies dicere:
 iam dimitte: opus erat vt viam ostēderes:
 sufficit ambulabo viā: z ille q̄ tibi viā ostē-
 dit: ne forte vis vt deducā te. Tu autē si su-
 perbis absit: sufficit ambulabo: dimitteris
 z p iūritatē iterū aberrabis. Bonū erat
 tibi vt deduceret te: q̄ pus in via colloca-
 uit te. Ceterum nisi t̄ ipe ducat: rursus er-
 rabis. Sic illi ergo: **Beduc me domie in**
via tua: z ambulabo i veritate tua. Quā-
 tem viam ingressus es iuuetus est: ipsa
 renouabitur z initium fidei. Antea enim
 ambulabas per vias tuas | vagabundus:
 errans per siluosa: per aspera: lacerat⁹ om-
 nibus membris: patriam querebas: hoc ē
 stabilitatem quandam spūs tui: vbi dice-
 res bene est: z securus diceret quietus ab
 omni molestia: ab omni tēptatione: ab om-
 ni postremo captiuitate: z nō inueniebas.
 Quid dicam: Venit ad te qui tibi ostēde-
 ret viam: venit ad te ipa via: z constitutus
 es in ea: nullis tuis meritis precedentib⁹:
 quoniā vtiq; errabas. Quid ē: Ex quo in-
 gressus es: iā regis te. Jā ille qui viam do-
 cuit te: dimittit te: Non inq̄t. **Docuisti me**
ex iuuetute mea. **Et vsq; nunc annu-**
ciabo mirabilia tua. Mirabile est enī
 qd̄ adhuc facis vt regas me: qui in via po-
 suisti me: z hec sūt mirabilia dei. Que sunt
 putas mirabilia dei: Quid mirabilius in-
 ter dei mirabilia q̄ mortuos suscitare: Nū-
 quid nam ego mortuus sum inquis: Si
 mortuus non esses: nō diceretur tibi: Sur-
 ge q̄ dormis: z exurge a mortuis: z illumi-
 nabit te christus. Adortui sunt omnes in-
 fideles: omnes iniqui corpore yurant: sed
 corde extincti sunt. Qui autēz suscitāt mor-
 tuum s̄m corpus: reddidit eum luci huic vi-
 dende: z huic aeri ducēdo: non autē susci-
 ad 5

Alla lfa
ta

Alla lfa
t. pnuiciabo

nō merita tua. **B**icam oī generatiōi sup-
uenture: de captiuitate venisti: ad Adam
ptinebas. **B**icam b oī generatiōi supue-
ture: nullas vires meas: nullam iusticiam
meā: s̄ potentiā tuam et iusticiā tuā. **De**
vsq; in altissima q̄ fecisti magnalia
Potentiā tuā et iusticiā tuā vsq; quo? **U**-
q; ad carnem et sanguinē: imo vsq; ad altis-
sima que fecisti magnalia. **I**n alt. celi sūt:
in altis angeli sunt: sedes: dominationes:
pncipatus: ptates: tibi debent q̄ sunt: tibi
debent q̄ viuunt: tibi debent q̄ iuste vi-
uunt: tibi debent q̄ beate viuūt. **P**oten-
tiam tuam et iusticiam tuam vsq; quo? **U**-
q; in altissima que fecisti magnalia. **N**e pu-
tes hoīem solū ptinere ad gr̄az dei. **Q**uid
erat angelus aīq; fieret? **Q**uid ē angelus
si deserat q̄ creauit? **E**rgo potentiā tuam et
iusticiā tuā vsq; i altissima q̄ fecisti magna-
lia. **E**t hō se extollit: et vt ptineat ad primā
captiuitatē: audit sp̄entē suggerentē: **S**u-
state et eritis sic dii: **H**oīes sicut dii: **De**
qs̄ siml̄ tibi: **N**on in abyssō: nō in infer-
no: non in terra: nō in celo: omīa enī tu fe-
cisti. **Q**uid cōtēdit opus cū artifice? **Be**
qs̄ siml̄ tibi: **E**go autē ait Adam miser: et
Adam oīs hō: cū volo esse puerse similis
tibi: ecce quid fact⁹ sum: vt de captiuitate
ad te clamē: **C**ui bñ erat sub rege bono: ca-
ptiuus factus suz sub meo seductore: et cla-
mo ad te: qz cecidi abs te. **E**t vñ abs te ce-
cidi: **C**ū q̄ro eē puerse simil̄ tibi. **Q**uid enī
de⁹? **N**ōne ad suā similitudinē suā nos vo-
cat? **N**ōne ip̄e est q̄ dicit: **B**iligite inimicos
vros: orate p̄ eis qui vos psequunt: bene-
facite eis q̄ vos oderūt: **H**ec dicens ad si-
militudinē dei nos hortat. **B**eniq; qd̄ ad
iūgit: **U**t sitis filij patris vestri q̄ in cel̄ est.
Quid enī ip̄e fac̄: **H**oc fac̄ certe. **Q**ui solē
suū oriri facit sup bonos et malos: et pluit
sup iustos et iniustos. **Q**ui enī bñ vult ini-
mico suo: deo similis ē: nec ista supbia: sed
obediētia ē. **Q**uare? **Q**uia ad imagines
dei facti sumus: **F**aciamus inq̄t hoīez ad
imaginem et similitudinē n̄r̄am. **N**on er-
go aliqd̄ alienū ē: si imaginē dei tenem⁹ in
nobis: vtinā eā p̄ supbiā non amittamus.
Sz quid ē p̄ supbiāz? **U**elle esse siml̄ deo.
Quid putamus vt exclamaret captiuus?
Dñe qs̄ siml̄ tibi: **Q**ue ē ista puerse simili-
tudo? **A**udite et itelligite si potestis. **C**redi-
mus aut̄ q̄ ip̄e q̄ nos posuit b̄ vobis dice-
re: dabit vob̄ etiam posse et itelligere. **B**e-
us nullo indiget bono: et ip̄e est summum

bonum: et ab ipso est omne bonum. **U**t er-
go vt boni simus deo indigemus: vt bo-
nus sit deus nobis nō indiget. **N**ec nobis
tātū: s̄ vsq; ad altissima q̄ fecit magnalia:
nec ip̄is celestibus: nec supcelestibus: nec
sup celū celi qd̄ dicit indiget deus: vt aut̄
melior sit: aut potētior: aut beator. **Q**uid
enī esset qcquid aliud est: nisi ille fecisset?
Quo ergo eget abs te q̄ erat aī te: et tā po-
tens erat: vt cū tu nō esses faceret te? **N**un-
qd̄ quō parentes faciūt filios: per quādam
p̄cupiscentiam carnalem generāt poti⁹ q̄
creant. **I**stis enī generātibus deus creat.
Nam si tu creas: dic qd̄ tua mulier paritu-
ra ē: **Q**uid dicā: **T**u dic. **I**pa dicat: q̄ qd̄
portat ignorat. **G**enerant tñ hoīes filios:
et ad solatiū suū: et ad subsidiū senectutis.
Nunqd̄ ideo creauit b̄ omīa deus a q̄bus
senex adiuuaret? **N**ouit ergo deus quod
creat: et q̄le sit p̄ eius bonitatē: et q̄le futurū
sit p̄ ppriā volūtātē: nouit de⁹ et ordinauit
omīa. **U**t aut̄ hō sit aliqd̄: cōuertit se ad
illū a quo creatus est. **R**ecedēdo enim fr̄i-
gescit: accedēdo feruescit: recedēdo tene-
drescit: accedēdo clarescit. **A** quo enīz ha-
bet vt sit: apd̄ illum habet vt ei bñ sit. **B**e-
nīq; filius minor q̄ voluit in sua potestate
habere substantiā suam: que illi apud pa-
trem optime suabat: factus sue potestatē:
p̄fectus est in regionē longinquā: besit p̄n-
cipi malo: porcos pauit: fame corrept⁹ est
q̄ saturitate supbus abscesserat. **E**rgo q̄s-
quis ita vult esse siml̄ deo: vt ad illū stet:
fortitudinemq; suā sicut scriptum ē ad illū
custodiat: nō ab illo recedat: ei coherēdo
signet̄ tāq; ex anulo cera: **I**lli affixus ha-
beat imaginem eius: faciens qd̄ dictū est:
Adibi autē adherere deo bonum est: vere
custodiat similitudinē et imaginē ad quā
factus est. **P**orro autem si puerse volue-
rit imitari deum: vt quomō deus non ha-
bet a quo formet̄: nō habet a quo regatur.
Sic ip̄e velit sua potestate vti: vt quomo-
do deus nullo formante: nullo regente vi-
uat: quid restat fratres: nisi vt recedens
ab eius calore torpescat: recedens a veri-
tate vanescat: recedens ab eo quod sum-
me atq; incommutabiliter est: in deterius
mutatus deficiat: **H**oc diabolus fecit: imi-
tari deum voluit: sed peruerse: nō esse sub
illius potestate: sed habere contra illū po-
testatem. **H**omo autem positus sub prece-
pto audiuit a dño deo: noli tangē: **Q**uid?
Hanc arbores: **Q**uid est enī illa arbor?

Si bona est q̄re nō tango: Si mala ē q̄d fa-
cit in paradiso: Porro ideo est in paradiso
q̄ bona ē: s̄ nolo tāgas. Quare nō tango?
Quia obedientē te volo: nō cōtradictēm
fue: adhuc fue: s̄ noli male fue. Serue au-
di p̄s d̄ni iussū: z tūc iubentis discē cō-
siliū. Bona est arbor: nolo tāgas. Quare?
Quia d̄ns sum z fructus es. Hec tota causa
est. Si parua est: dedignaris esse seruus.
Quid autē tibi expedit: nisi esse sub d̄no?
Quō eris sub d̄no: nisi fueris sub p̄cepto?
Porro si expedit tibi esse sub d̄no z sub p̄-
cepto: q̄d tibi iussurus erat deus: Aliquid
enī querit abs te: Offer mibi sacrificiū di-
cturus est tibi. Nōne ip̄e fecit oīa: in q̄bus
z te fecit: Obsequere mibi dicitur ē tibi: si
ue ad lectū cū requiesco: siue ad mēsam cū
me reficio: siue ad balneas cū lauo: Quia
ergo nullo abs te indiget deo: nihil tibi de-
buit iubere: Si autē debuit aliq̄d iubere: vt
te quod tibi expedit sentire esse sub d̄no:
ab aliq̄ re phibēdus eras: nō p̄pter illi ar-
boris maliciā: s̄ p̄pter tuaz obedientiam.
Nō potuit deus p̄fectius demonstrare q̄tū
sit bonū obediēte: nisi cū phibuit ab ea re
q̄ nō erat mala. Sola ibi obediētia tenet
palmā: sola ibi inobediētia inuenit penas.
Bonū est: nolo tangas. Nō enī nō tāgen-
do mortuus es. Nunq̄d q̄ hinc phibuit:
alia subtraxit: Nonne est paradus fructuo-
sus plenus arborib⁹? Quid tibi deest: Hoc
nolo tangas: hinc nolo gustes: bonū est: s̄
obediētia melior est. Proinde cū tetigerit:
nūq̄d arbor illa malū erit vt moriaris: S̄
inobediētia te subiecit morti: q̄ phibita
tetigisti. Nō arbor illa appellata est scīa di-
noscendi boni z mali: non q̄ inde talia q̄si
poma pendebant: sed q̄cqd esset arbor illa
cuiuslibet pomi: cuiuslibet fructus esset: iō
sic vocata est: q̄ hō q̄ nollet bonus a malo
discernere p̄ceptū: discreturus erat p̄ ex-
perimentū: vt tangēdo veritum inueniret
supplicium. Quare autē tetigit fratres mei?
Quid illi deerat? Vicatur mibi quid illi
deerat in paradiso p̄stituto: in media opu-
lencia: medijq̄ delitijs: cui magne delicie
erant ip̄a visio dei: cuius faciem q̄si inimi-
ci timuit post peccatū: Quid illi deerat vt
tangeret: nisi q̄ sua ptate vti voluit: prece-
ptum rumpe delectauit: vt nullo sibi domi-
nante fieret sicut deus: Quia deo nullus
vtiq̄ dominat: Male vagus: male presu-
mēs: futurus mortuus: recedēdo a vita iu-
sticie. Ecce soluit p̄ceptū: excussit a cerui

ce iugū discipline: habenas regimīs exal-
tanti animositate dirupit. Ubi ē nūc: Ler-
te captiuus clamat: Dñe q̄s similitibi: Vo-
lui esse puer se similitibi: z fact⁹ sum similitibi
pecori. Sub tua dominatiōe: sub tuo p̄cep-
to vere simileram: s̄ homo i honore po-
situs nō intellexit: compatus est iumentis
insensatis: z similitibi fact⁹ est ill. Jam de simi-
litudine iumentozū clama sero z dic: Be-
q̄s similitibi: **Quātas ostēdisti mi-
hi tribulationes multas z malas.**
Aderto supbe serue. Voluisti enī peruer-
se esse similitibi d̄no tuo: qui fact⁹ eras ad ima-
ginem domi tui. Bene tibi velles vt esset
recedenti ab illo bono: Porro dicit tibi
deus: Si recedes a me: z bñ tibi est: ego nō
sum bonū tuū. Proinde si ille bon⁹ z sum-
me bonus: z de se sibi bon⁹ z nullo alieno
bono bonus: z ip̄e nostrū summū bonū: re-
cedendo inde: q̄d eris nisi malus? Item si
ip̄e est beatitudo nostra: q̄d erit recedēti ni-
si miseria? Redi ergo post miserias: z dic:
Dñe q̄s similitibi: **Quātas ostēdisti mi-
hi tribulationes multas z malas.** Sed disci-
pline fuit admonitio nō desertio. Beniq̄
gras agēs q̄d dicit: **Et cōuersus viui-
ficasti me: z de abyssis terre iterū
reduxisti me.** Quādo enī antea? Quid
est hoc? Iterū cecidisti ab altitudine o ho-
mo: mancipium inobediens: supbe aduer-
sus dominū cecidisti: factū est in te: Omis
q̄ se exaltat humiliabit: fiat in te: Omis
q̄ se humiliat exaltabit: redi de p̄fundo. Re-
deo inq̄t redeo: agnosco: deus q̄s similitibi:
Ostēdisti mibi tribulatiōes multas z ma-
las: z cōuersus viuificasti me: z de abyssis
terre iterū reduxisti me. Intelligimus au-
dio: reduxisti me enī de abyssis fr̄e: reduri-
sti me a p̄funditate z submersione pecca-
ti. Sed quare iterū? Quādo iā factū erat?
Sequamur ne forte posteriora psalmi ip̄-
sius exponāt nobis: quod hic nondū itel-
ligimus quid dixerit iterum. Ergo audia-
mus: **Quātas ostēdisti mibi tribulatiōes
multas z malas: z cōuersus viuificasti me:
z de abyssis terre iterū reduxisti me.** Quid
deinde? **Admultiplicasti iusticiam
tuā: z cōuersus p̄solatus es me:**
**z de abyssis terre iterū reduxisti
me.** Ecce alterz iterz: Si h̄ iterz solūē labo-
ram⁹ seip̄ positū: q̄s poterit solūē gemiatū?
Iaz ip̄m iterz gemiatio ē: z rursus positū ē
iterz. Assit ille a quo gr̄a: assit z brachiū q̄d
annūciamus oī generatiōi sup̄eūre. Al-

Alia fra-
t magnificētia
Alia fra-
t non h̄t h̄t
partem veritatis

fit ipse: et tanquam clauis crucis sue clausum sacramentum aperiat: Neque enim frustra illo crucifixo: veluti templi medium scissum est: nisi quod per ipsius passionem omnium mysteriorum secreta patuerunt. Assit ergo ipse transeuntibus ad eum: auferat velamen: dicat nobis dominus noster et saluator Iesus christus: quare talis vox prophetice premissa est: Ostendisti mihi tribulationes multas et malas: et conuersus uiuificasti me: et de abyssis freitez reduxisti me. En hoc primum positum est iterum: videamus quid hoc sit: et inueniemus quare alterum iterum. Quid est christus? In principio erat uerbum: et uerbum erat apud deum: et deus erat uerbum: hoc erat in principio apud deum: omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil. Grande hoc: magnum hoc. Tu quid captiue: Ubi iaces? In carne sub morte. Quis ergo ille? Quis tu? Et quid ille postea? Propter quem? Quis ille: nisi quod dictum est uerbum: Quod uerbum: ne forte sonat et transit? Uerbum deus apud deum: uerbum per quod facta sunt omnia. Quid propter te? Et uerbum caro factum est: et habitauit in nobis. Qui filio proprio non peperit: sed pro nobis omnibus tradidit illum. Quod ergo non et cum illo omnia nobis donauit? Ecce quid: quis: propter quem. Filius dei caro propter peccatorem: propter iniquum: propter deformatorem: propter superbum: propter perversum dei sui imitorem. Factus ille quod tu filius hominis: ut nos filii dei: Caro factus. Ubi caro? Ex Maria uirgine. Ubi Maria uirgo? Ex Adaz. Ergo ex illo primo captiuo et caro in christo de massa captiuitatis. Ut quid hoc? Ad exemplum suscepit a te: in quo moreretur pro te. Suscepit a te quod offerret pro te: quo exemplo doceret te. Quid doceret te? Quia resurrecturus es. Ubi enim crede res: nisi exemplum carnis prederet assumptum de massa mortis tue? Ergo in illo primo resurreximus: quod et christus cum resurrexit nos resurreximus. Non enim uerbum mortuum est: et resurrexit: sed in uerbo caro mortua est et resurrexit. Ibi mortuus est christus: ubi es tu mortuus. et ibi resurrexit christus: ubi es tu resurrecturus. Exemplum tuo docuit quod non timeas: quod sperares. Timebas mortem: mortuus es: desperabas de resurrectione resurrexit. Sed dicis mihi. Ille resurrexit: nunquid ego? Sed resurrexit in eo quod pro te accepit ex te. Ergo natura tua in illo precessit te: et quod sumptum est ex te: ascendit ante te. Ibi ergo et tu ascendisti. Ascendit ergo ille prior: et in illo nos: quod caro illa de genere humano. Ergo et illo resurgente: reducti sumus ex abyssis

terre. Cum itaque resurrexit christus de abyssis terre: reduxisti me: Cum uero credimus in christum: de abyssis terre reduxisti me. Ecce unum iterum audi impleri ab apostolo. Si ergo resurrexistis cum christo: que sursum sunt querite: ubi christus est in dextera dei sedens: que sursum sunt sapite: non que super terram. Precessit ergo ille: iam resurreximus et nos: sed adhuc in spe. Audi hoc idem apostolum Paulum dicentem: Et ipsi in nobis in gemis in gemis scimus adoptionem expectantes redemptionem corporis nostri. Adhuc in gemis: adhuc expectas. Quid ergo est quod tibi prestat christus? Audi quod sequitur. Spe enim salui facti sumus: spes autem que uidet non est spes. Quod enim uidet quis: quid sperat? Si autem quod non uidemus speramus: pro patiam expectamus. Reducti ergo sumus iterum ab abyssis spe. Quare iterum? Quia iam christus precesserat. Sed quod resurgemus in re: modo enim spe uiuimus: modo secundum fidem ambulamus: reducti sumus ab abyssis terre credendo in eum que ante nos resurrexit ab abyssis terre. Resuscitata est anima nostra ab iniquitate infidelitatis: et facta est in nobis quasi prima resurrectio pro fide. Sed si sola erit: ubi est quod apostolus ait: Adoptionem expectantes redemptionem corporis nostri: Ubi est quod alio loco dixit: Corpus mortuum est propter peccatum: spiritus uita est propter iustitiam: Si autem qui suscitauit christum a mortuis habitat in nobis qui suscitauit Iesum christum a mortuis: uiuificabit et mortalia corpora nostra per inhabitantem spiritum eius in nobis. Ergo iam resurreximus: mente: fide: spe: caritate: sed restat ut resurgamus corpe. Audistis unum iterum: audi alterum iterum. Unum iterum propter christum precedentes: tu iterum: sed adhuc spe. Quid restat in re? Multiplicasti iustitiam tuam: iam in credentibus: iam in illis qui primo resurrexerunt in spe: multiplicasti iustitiam tuam. Ad ipsam iustitiam pertinet et flagellum: quod tempus est ut iudicium incipiat a domo dei: ait Petrus: id est a sanctis eius. Flagellat autem omnem filium quem recipit. Multiplicasti iustitiam tuam: quod iam nec filios peperisti: sed quibus hereditatem eternam seruabas: disciplina non deseruisti. Multiplicasti iustitiam tuam: et conuersus consolatus es me: et propter corpus in fine resurrecturus: et de abyssis freitez reduxisti me. Et tamen ego profitebor tibi in uasis psalmi ueritate tua. Uasis psalmi psalterium. Sed quid est psalterium? Organum ligneum cum chordis. Quid

Alia lra
+ Nam et

significat: interest aliqd inf ipm ⁊ citharā
 Interesse dicūt q̄ norūt: eo q̄ cōcauim il-
 lud lignuz cui chorde sup̄tēdūt: vt resonēt
 in supiore pte h̄z psalteriū: citharaz in infe-
 riore: ⁊ q̄ spūs desup: caro de terra signifi-
 cari videt: p̄ psalteriū spūs: p̄ citharam ca-
 ro. Et q̄ duas dixerat reductōes nostras
 ab abyssis terre: vnam fm̄ spūm in spe: al-
 teram fm̄ corp⁹ i re: audi eas duas. Etenī
 ego cōfitebor tibi in vasis psalmi veritatē
 tuā. Hoc fm̄ spiritum. Quid de corpore:
 Psallā tibi in cithara sanct⁹ israel.
 Iterū hoc audi: ppter ipm iterum ⁊ iterū.
 Exultabunt labia mea cū psallaz
 tibi. Sed labia solēt dici ⁊ interioris hoīs
 ⁊ exterioris. Incertum est quō posita sint
 labia. Sequitur ḡ. Et aīa mea quam re-
 demisti. Ergo de labijs interiorib⁹ salua-
 ti in spe: reducti ab abyssis terre: i fide ⁊ ca-
 ritate: expectantes tñ adhuc redēptionem
 corpis nr̄i: quid dicim⁹? Jam dixit. Et aīa
 mea quam redemisti. S̄ ne solā animā re-
 demptā putares: in q̄ nunc audisti vnum
 iter. Adhuc aut̄ inq̄t: Quid adhuc? Ad-
 huc aut̄ ⁊ lingua mea. Ergo iā lingua
 corpis: tota die meditabit iusticiam tuaz:
 id est in eternitatē sine fine. Sed qñ b̄: Jā
 in fine seculi: in resurrectione corpis: ⁊ imu-
 tatione in angelicū statum. Un̄ b̄ pbaf: q̄
 de fine dicat: Adhuc aut̄ ⁊ lingua mea to-
 ta die meditabit iusticiā tuā. Cū cōfusi
 fuerit ⁊ erubuerit: qui querūt ma-
 la mihi. Qñ confundent: qñ erubescēt:
 nisi in fine seculi: Buobus enī modis con-
 fundent: aut cū credunt in christū: aut cū
 venerit christus. Nam q̄d̄iu h̄ est ecclesia:
 q̄d̄iu gemit triticū inter paleas: q̄d̄iu ge-
 munt spice inter zizania: q̄d̄iu gemūt va-
 sa mēdie inter vasa ire facta in contume-
 liam: q̄d̄iu gemit liliuz inf spinas: non de-
 erūt inimici qui dicant: Qñ moriet ⁊ per-
 ibit nomen eius: id est: ecce veniet tpus vt
 finiant: ⁊ non sint christiani. Sic ceperunt
 ex aliquo tpe: ita vsq̄ ad certū tps erunt.
 S̄ cū ista dicūt ⁊ sine fide moriunt: ⁊ per-
 manet ecclia p̄dicās brachiū dñi oī gene-
 rationi supuenture. Veniet ⁊ ipse vltim⁹ in
 claritate sua: resurgēt oēs mortui: q̄sq̄ cū
 causa sua: sepabunt boni ad dexterā: mali
 aut̄ ad sinistram: ⁊ pfundent q̄ insultabāt:
 erubescēt q̄ garriebant: Et sic lingua mea
 post resurrectionē meditabit iusticiā tuaz:
 tota die laudē tuā: Cū pfusi fuerint et eru-
 buerint qui querunt mihi mala.

Alia lra
toll cantauero

Alia lra
treuerii

Explicit Tractatus de ps. LXX.
Incipit Tractatus de ps. LXXI.
In Salomone: quidem psal-
 mi hui⁹ titulus p̄notat. S̄z hec in
 eo dicunt q̄ non possint illi Salo-
 moni regi isrl̄ fm̄ carnē iuxta ea q̄ de illo s̄a
 cta scriptura loquit conuenire: Dño autē
 christo aptissime p̄nt. Un̄ intelligit etiā ip-
 sum: vocabulū Salomonis ad figuratā si-
 gnificationē adhibitū: vt in eo christus ac-
 cipiat. Salomon ḡppe interpretat pacific⁹:
 ac p̄ hoc tale vocabuluz illi verissime atq̄
 optie p̄gruit: per quē mediatorem ex inimi-
 citijs accepta remissione pctōz reconclia-
 mur deo. Etenī cū inimici essem⁹ recōclia-
 ti sum⁹: deo p̄ mortē filij ei⁹. Idem ipse ē il-
 le pacificus q̄ fecit vtraq̄ vnū: ⁊ medium
 parietē macerie soluēs inimicitias i carne
 sua: legē mandatorū in decretis euacuās:
 vt duos cōderet in se in vnū nouū hoīez:
 faciēs pacē: Ipse veniēs euangelizauit pa-
 cem his q̄ lōge: ⁊ pacem his q̄ p̄pe: Ipse in
 euāgelio dicit: Pacē reliquo vob: pacem
 meā do vob: Et multis alijs testimonijs do-
 min⁹ christus pacific⁹ esse monstrat: nō fm̄
 pacē quā nouit ⁊ q̄rit hic mūdus: s̄ illā pa-
 cem de q̄ d̄i apud p̄pham: Babo eis sola-
 cium vey: pacē sup̄ pacē: cū scz paci recon-
 ciliatōis addit̄ pax immortalit̄. Nā post
 oīa reddita q̄ p̄misit deus: nouissimaz pa-
 cem nos expectare debere: q̄ cū deo viu-
 mus in eternū: idēz p̄pheta oñdit vbi ait.
 Dñe deus noster pacē da nobis: oīa enīz
 dedisti nob. Pax erit plane illa p̄fecta qñ
 nouissima inimica destruet mori. Et i quo
 erit h̄ nisi in pacifico illo recōcliatore no-
 stro: Sicut enī in Adam oēs moriūt: sic et
 in christo oēs viuificabunt. Quō ḡ inue-
 nimus verū Salomone: h̄ est verū pacifi-
 cum: quid deinde psalmus ipse de illo do-
 ceat: attendam⁹. **E**xpositio psalmi.

Deus iudiciū tuū regi da: et
 iusticiam tuam filio regis.
Bonū ipse in euangelio dicit.
 Ip̄ nō iudicat quēq̄: s̄ omne iudiciuz de-
 dit filio: Hoc est ḡ: Deus iudiciū tuum re-
 gi da. Qui rex etiā filius est regis: q̄ ⁊ de-
 p̄ vtiq̄ rex est. Ita scriptū ē: q̄ rex sec̄ nu-
 p̄ias filio suo. Adde aut̄ scripture idē re-
 petitur. Nam q̄ dixit: iudiciū tuuz: hoc
 aliter dixit: filio regis: sicut est illud.
 Qui habitat in cel: irridebit eos: ⁊ dñs sb̄
 sannabit eos. Qd̄ est: qui habitat in cel:

Alia lra: quod est
 salomon ab eo. Et
 nec opa manū ei
 nec cū rep̄tinat
 q̄d̄ dicitur est ḡ
 manū eius: ⁊ q̄
 nū ē amūciat.
 do qua dūma con-
 alia sentētia: s̄z
 ta repetit: ⁊ manū
 i eo genere: s̄z
 affectus. **B**onū
 populū: aut̄
 peres mas in
 filio ad quonem
 cum facta oīa
 populū nō in dñi
 populū. **E**t
 q̄: p̄pham: **E**t
Expositio: **E**t
 Salomon: ad
 nēta iudiciū tuū
 nū ē: d̄i iudiciū tuū
 polū nō. **E**t
 q̄ potestas p̄p̄e
 vtiq̄: hoc potest
 rep̄tinat: **E**t
 de p̄p̄e: s̄z de
 s̄ d̄i. **B**onū
 run d̄i: q̄d̄
 bonū: s̄z p̄p̄e
 las terre: vtiq̄
 memoratū: p̄p̄e
 las vtiq̄: s̄z p̄p̄e
 p̄p̄e d̄i. **E**t
 qui p̄p̄e: s̄z
 q̄ d̄i: vtiq̄: s̄z
 t̄cāz: bonū: s̄z
 ḡppe: habere: s̄z
 p̄p̄e: vtiq̄: s̄z
 tes: s̄z nō cogit: deo
 Si d̄i: vtiq̄: oīa
 no corpus: mē: vt
 non habet: n̄d̄: m̄
 ret: Si d̄i: vtiq̄: oīa
 paup̄ dei: nō fuero: m̄
 tas enī non infat: nec
 in eo q̄ ingratū est sp̄m
 d̄i: vtiq̄: in cordib⁹
 d̄i: tales nō p̄nt: ad p̄
 paup̄es dei. **E**t
 nes: aut̄ non sp̄m: h̄
 s̄z: q̄ deo est: vt
 manū nobis. **N**ā cū